

DE OPSTANDEN IN POLEN EN HONGARIJE

INLEIDING

26 oktober 1956

Goedenavond, vrienden.

In de eerste plaats natuurlijk het gebruikelijke. U weet, wij zijn niet onfeilbaar, noch alwetend en wij hopen, dat u daarmee rekening houdt. Meer zeg ik er niet over, want anders wordt het te vervelend. Dan heb ik verder een paar punten voor u, die misschien uw aandacht waard zijn. Vanavond weet u, is er gelegenheid tot vragen stellen. Het is reeds een paar keer aangekondigd, maar ik meende, dat er enige verwarring over bestond. Laat ik het dus nog even rechtzetten: Deze avond is er gelegenheid tot vragen stellen maar wij zouden u zeer dankbaar zijn, wanneer u zich heden zou willen houden aan het stellen van schriftelijke vragen. Wij hebben vanavond een kleine afwijking van het gewone programma en dit kan misschien wat meer tijd vragen dan normaal. Laten wij dan vlot de vragen afwerken.

Dan over Allerzielen-avond. Ik hoorde zo-even het hier al zeggen. Ik zou daar nog het volgende aan toe willen voegen. Wij zullen deze Allerzielen-avond een ander karakter geven dan een normale avond. Dat begrijpt u. Daarom lijkt het ons beter op deze avond dan ook geen pauze te houden. Wij hopen, dat u dat zult billijken! De avond is daardoor dus vroeger beëindigd, maar in een dergelijke herdenking menen wij toch verstandiger te doen om er geen gezellige koffiepauze tussen te lassen. Wilt u alsnog koffie gebruiken, dan kan dat na afloop nog altijd. In deze Allerzielen-avond is het de bedoeling - van onze kant althans - om zoveel mogelijk hulp te geven aan vooral degenen, die in het duister verkeren en die op een dag als deze juist wat dichter tot de aarde worden getrokken. Om dat te bereiken zullen wij trachten een zo gunstig mogelijke sfeer op te bouwen. Maar dan zouden wij erg dankbaar zijn, wanneer u eventuele conversatie vóór het begin zou willen houden in de foyer, zullen wij maar zeggen, en in de zaal zoveel mogelijk dus een zekere bezinning en rust in acht wilt nemen. Dat maakt ons werk gemakkelijker en het zal ook ongetwijfeld ook voor uzelf de stemming en de sfeer zeer ten goede komen.

DE OPSTANDEN IN POLEN EN HONGARIJE

Nu weet ik niet, of ik mij eigenlijk niet in een soort van mierenhoop heb neergezet. Maar ondanks de cyclus, die wij op het ogenblik aan het verwerken zijn, zou ik graag een paar woorden wijden aan hetgeen zoveel belangstelling heeft getrokken in Nederland, namelijk de opstanden in Polen en Hongarije. Wanneer ik dit doe, dan moet u niet denken, dat ik wil trachten enige politieke invloed uit te oefenen. Maar ik wil u alleen voor ogen stellen wat er hier gebeurt, opdat u de gang van zaken op deze wereld beter kunt begrijpen. Zoals velen van jullie zich zullen herinneren, hebben wij - zowel het vorige jaar, als ook dit jaar - rond Nieuwjaar gesproken over de innerlijke strijd, de burgeroorlogen e.d., die hand over hand toe zouden nemen. Deze opstanden, die tot nu toe gedomineerd werden, en op het ogenblik zelfs nog gedomineerd worden, door de Bond van Sovjet-republieken, hebben natuurlijk uw aller aandacht gaande gemaakt en u heeft zich ook ongetwijfeld afgevraagd: wat speelt er zich hier eigenlijk af? De conclusies, die daaromtrent worden getrokken, zijn niet helemaal zuiver. Ik wil niet zeggen, dat men bewust propagandistisch de waarheid verdraait, dat zou te sterk zijn. Maar ik moet wel zeggen, wat er hier is gebeurd, heeft een zeer bijzonder en zeer speciaal karakter en zal in de komende jaren, ook in andere staten buiten het Sovjetblok, zowel als binnen het Sovjetblok, zich blijven afspelen.

De geestelijke gesteldheid der mensheid vraagt op het ogenblik een oplossing voor een onhoudbare toestand. Wij leven in een periode van vóór de zondvloed. Dat vindt u misschien een eigenaardig iets. U denkt, dat ik misschien geïnspireerd wordt door deze kleine zondvloed, die hier op het dak neerratelt, maar toch is dat niet het geval. Wat was namelijk het geval met Noë en zijn ark? Hij was een van de weinigen, die zich nog tot God bekende. Wij kunnen dus zeggen: hij was eigenlijk een ingewijde in een tijd, dat materialisme, dat gewelddadigheid enz. hand over hand toenamen in zijn wereld. Die wereld werd dan door water vernietigd. Op het ogenblik wordt de wereld niet door water, maar door vuur bedreigd. Wát voor vuur hoef ik u niet verder uit te spellen. Het atoomgevaar neemt hand over hand toe. Wat er voor allerhande werkingen in de atmosfeer zijn, dat kunt u voor uzelf nagaan en daarover zullen in verschillende landen steeds wel publicaties blijven verschijnen. Dat behoeft u van ons niet verder te horen, daarover hebben wij genoeg gezegd.

Maar in een degelijke wanhoopstoestand móét de mens komen tot een beslissing, een besluit. Wat is je leven waard, wanneer er niets meer te vinden is aan geestelijk houvast, niets meer aan materiële mogelijkheid? Dat is natuurlijk in de eerste plaats gebeurd in die landen, waar de gebondenheid zéér groot is, of waar men zeer sterke scheiding heeft gemaakt tussen de rassen. Dat daar zich deze conflicten eerder ontwikkelen dan in andere gebieden is logisch, daar de spanningen, die daar bestaan, ook veel groter zijn. In Polen hebben wij zeker niet te maken met een verwerpen van het communisme. Het communisme bekent men nog wel, maar de ontkenning van de grootheid van Stalin heeft in deze gebieden een schok betekent, een herzien van de waarden. Dit herzien van de waarden door de pers, door de radio, heeft bij de eenvoudige mensen eindelijk het begrip gewekt: het communisme is misschien goed, maar de praktijk deugt niet. Hieruit is het eerste verzet voortgekomen. In Polen werd dit aangewakkerd door het nationale besef, waar dit bij de nationalistische strevende groep aanleiding werd tot iets, wat wij het best kunnen noemen: een "putsch".

In Hongarije verliep de zaak een beetje anders. Hongarije is namelijk veel meer dan Polen doordeesemd met verschillende andere groepen. Ik kan bv. de oud-fascisten en nationaal-socialisten, de z.g. Volksdeutschen uit de oude tijd, die zich hebben weten te redden, democraten, lui, die in het Poolse vrijheidslegioen hebben gevochten, mensen, die in het westen hebben geleefd onder de benaming van Ost-arbeider enz. Deze groepen konden niet tevreden zijn met het bestel, zoals het in Hongarije op het ogenblik bestond. Een té laag inkomen, gróte armoede en vooral ook, zware geestelijke banden, hebben dit volk, dat op zichzelf al snel beroerd is, dat opvliegend is en sentimenteel tegelijk, eigenlijk voortdurend doen zoeken naar een uitweg. Ook hier is het vernietigen van de Stalin-mythe het begin geweest van de revolutie. Er is geen geestelijk houvast meer in het communisme, wanneer de grote held valt, wanneer blijkt, dat alles, wat men heeft geloofd, over de goedertierenheid, de volheid van hart, waarmee men heeft gestreefd, in hogere regionen een leugen is. Daar komt bij, dat men zich zeer goed realiseert, dat degenen, die deze onthullingen doen, zelf mede aansprakelijk waren voor hetgeen Stalin kon volbrengen. Hierdoor is dus ook een strijd losgebrand, die in tegenstelling met de berichten, die u ongetwijfeld vandaag of morgen bereiken zullen, in de eerste weken zeker niet geblust is.

Dat deze opstand een volksopstand is, is niet waar. In beide gevallen zijn militaire groepen de leiders geweest. Dit komt tot uiting, zowel in de houding van het Poolse leger, als ook in de houding van Hongarije. Alleen heeft men in Hongarije één ongeluk gehad. Men heeft ingegrepen na de opstand in Polen, toen dus de Russische machthebbers onmiddellijk klaar stonden om in te grijpen. Het is misschien interessant voor u te horen, dat dit ingrijpen plaats vond zeven uur, vóórdat er een beroep, een officieel beroep gedaan werd op Rusland om de orde te handhaven.

Over wreedheden e.d. hoef ik u ook niet te vertellen. Deze gebieden zijn op het ogenblik overspoeld door haat. Haat, mijne vrienden, die de hele wereld beïnvloedt. Ook u. Haat, waartegen gevochten moet worden uit alle macht. Wij kunnen deze mensen niet helpen door ons te verheugen over de opstand. Een je-in-de-handen-wrijven en zeggen: "Zie, nu gaan zij eindelijk genoeg krijgen van dat vervelende communisme. Nu is de communistische dreiging tijdelijk gebroken" heeft geen zin.

Dit kan misschien in een politieke beschouwing mooi staan, maar in de praktijk is het niet waar. Want wanneer op het ogenblik een oorlog zou ontstaan tussen oost en west, dan zouden én Polen én Hongarije, ook de opstandelingen, voor het grootste gedeelte direct achter Rusland staan. Laat u dus niet door deze verhalen beroeren om te zeggen: "O, wat gelukkig!" Realiseer u, dat hier een begin is gemaakt met een omwenteling. Dat de mensheid, die zoekt naar verandering, naar een oplossing van haar problemen, hier de eerste mogelijkheid heeft gevonden om zich te manifesteren en gezien de toestand, waarin die manifestatie plaats moest vinden, is dit een zeer gewelddadige manifestatie geworden.

Ik hoop, dat u het ons niet kwalijk neemt, dat wij ook nu weer een beroep op u willen doen om zoveel mogelijk gedachten van rust, genegenheid en vrede uit te zenden naar deze gebieden, niet alleen voor degenen, die nog leven, maar ook voor hen, die in de vreemdsoortigste uitbarstingen van gewelddadigheid hier gestorven zijn. Maak geen uitzondering. Zeg niet: "Alleen de Polen, of Hongaren". Denk aan ieder! Denk aan de boerenjongens van Rusland, die als soldaat marcherende, dáár gevallen zijn onder het geweld, dat ontstaan was. Denk aan de soldaten van Hongarije, die men heeft opgeknoopt aan het eerste het beste huis. Denk aan de burgers. Denk aan de vrouwen en kinderen, die door het geweld van beide partijen in het vuur kwamen en in angst en pijn stierven. Denk aan allen. Denk aan degenen, die thans op het ogenblik in Polen worden afgemaakt in de gevangenis. Al die mensen, die overgaan en overgegaan zijn in angst, paniek en haat.

Allerzielen gaat komen en dan zullen wij denken aan álle zielen. Maar laten wij dan in deze periode, waar de mogelijkheid toch bestaat, indien deze haat overwonnen wordt, om een nieuw Licht in de wereld te laten branden. Van onze kant geven wij wat wij kunnen aan gedachtenkracht, aan vrede, aan bezinning, opdat de geest niet beziel met haat over de wereld blijft dwalen en zo mede gaat werken in een demonisch spel van zich steeds verder ontwikkelende gewelddadigheden. Dat degenen, die misschien nog leven, tot bezinning komen en begrijpen, dat een uitweg niet te vinden is in een kleine sociale verbetering. Dat zij alleen te vinden is in een totale ommekeer in het "Ik", waarbij het egoïsme plaats maakt voor een wel gevoelde naastenliefde, die aan de naasten vrijheid van handelen toekent, omdat deze een noodzakelijkheid is.

Ik hoop, dat u mij deze kleine voorrede niet kwalijk neemt. Ik zal u natuurlijk niets onthouden van hetgeen het uwe is en ik zal dan ook overgaan tot het eigenlijke programma van deze dag. Wanneer iemand van u bezwaar heeft tegen hetgeen ik hier gezegd heb, dan maak ik mijn nederige excuses daarvoor. Ik verzoek u echter desondanks, juist nu hier iets gewelddadigs gebeurt wat de wereld betreft, u te bezinnen op de consequenties.

DE MATERIE

Een vorige keer hebben wij gesproken over de geest en de verschillende mogelijkheden enz. Wanneer wij verder willen gaan met het tekenen van een beeld, dat de hele wereld omschrijft in haar ontwikkeling en haar bewustwording, doen wij nu verstandig terug te keren tot de materie. In de materie is het leven gekomen. Maar het leven in de materie kent vele vlakken en vele facetten. Voor de bewustwording is het beleven der dingen het meest voorname. Het zal u dus duidelijk zijn, dat deze beleving uw aandacht waard is, opdat wij leren begrijpen, welke invloeden ook nu nog in de mens van deze dagen nog werkzaam zijn.

De invloed van het dier - in u allen nog zeer sterk bestaande, daar kunt u niets aan doen: dat is uw lichaam - is gebaseerd op een dierlijk beleven. Dierlijk beleven betekent: drang tot zelf-instandhouding, tot voortzetting van de soort, drang tot verzadiging, kortom, een instinctief bestaan. Hierin zijn geen emoties mogelijk, zoals een mens die kent. Een krokodil moge dan wel huilen, dat heeft eerder te maken met de wijze, waarop zijn kaken in elkaar zitten, dan aan het feit, dat hij weet, wat een traan betekent. Ook bij andere zegt men: "Zij kunnen wenen". Men zegt: "Ik heb een hert zien wenen". Emotioneel kan een dier niet wenen. Het heeft geen gevoel

van genade, het heeft ook geen gevoel van liefde, of genegenheid, zoals een mens zich dat voorstelt.

Zeker, in die primitieve tijd waren er de onmiddellijke emoties, emoties, die direct met een stof-felijke genoegdoening verbonden waren. Dit betekende, dat de geest, die in een dierlijk lichaam leefde - op het ogenblik is dat al iets veranderd - dat de geest, die in een dier leefde in de eerste plaats volledig gebonden was aan de idee van bevrediging. Het zoeken van bevrediging was voor deze geest belangrijker dan iets anders. Schoonheid kende hij niet, zij het dan onbewust. Een band met anderen kende hij niet, zij het dan een utiliteitsverband, zoals in de kudde, een gezelligheidsverband. Hierbij speelden alleen het eigen wezen en de eigen behoeften een werkelijke rol. Verder is er geen enkele invloed.

De geest, die vanuit het dierlijke tot de mens moet komen, zal de volgende hoogst ontwikkelde elementen met zich brengen. Dit geldt wel ook voor de dieren van deze tijd.

In de eerste plaats: bewustzijn omtrent eigen persoonlijkheid, een groot beeld van eigen belangrijkheid. Er is slechts één ding belangrijk in de wereld: "Ikzelf" en meer niet. Het dier is een egoïst. Zelfs zijn schijnbare edelmoedigheid, zoals het bekende sprookje van "De ooievaar op het brandende huis", die zijn nest niet verlaat, de berin, die sterft om zijn jongen te verdedigen e.d., komen voort uit een egoïstische associatie. De kleinen zijn namelijk voor het dier een deel van het "Ik".

Daarnaast de voortdurende behoefte tot bevrediging van de heersende lust. Er is dus een directe druk, die vóór alles bevredigd moet worden. In sommige tijden is dit de paringsdrift, in andere tijden is dit de jachtdrift en wij hebben daarbij natuurlijk ook de rust- en slaaperiode. Een geest, die hiermee beladen, op aarde komt, zal niet mens kunnen zijn, zoals u zich dit voorstelt.

Een grote sprong makende vanaf het ogenblik, dat het eerste leven op aarde komt, vinden wij dan de eerste primitieve mensen. Deze primitieve mensen leefden als dieren, maar hun kudde-instinct wordt steeds meer ontwikkeld. Zij leven steeds meer in groepen en leven zonder de groep is voor dezen niet meer mogelijk. Zo wordt het sociaal instinct van de mens steeds sterker ontwikkeld en hiermede ook zijn behoefte aan uitdrukkingmiddel, taal e.d. Voor de geest betekent dit, dat er een steeds sterker stimulans wordt gegeven om contact te zoeken met anderen. Contact te zoeken met medemensen. Echter is ook weer begrijpelijk, dat de primitieve mens dit niet alleen zal doen met mensen. Daarvoor is hij te weinig gewend om onderscheid te maken. Hij zal dus ook trachten dieren te begrijpen. De geest van de eerste mens heeft een sterk ontwikkeld begrip voor de natuur, voor het dier, en begint langzaam maar zeker een "Ik" te zien als deel van een eenheid i.p.v. iets, dat tegenover alle dingen staat. Hij heeft verder - en dat is misschien wel het meest belangrijke - geestelijk de behoefte tot loyaliteit: Toebehoren, jezelf inzetten voor een gemeenschap, die belangrijker wordt dan jezelf.

Wanneer deze groepen groter worden dan zien wij vervalverschijnselen bij sommigen en zien wij de voorvaderen van de grotere apen terugvallen tot een peil, waarbij slechts kleine stammen gezamenlijk optrekken op een bijna dierlijk peil. Het is dus een geestelijke terugval. Dat wil niet zeggen, dat de apen nog niet tot het mens-zijn kunnen komen en misschien zelfs - wie weet - menige reeds in mensengedaante rondwandelende geest nog voorbij kunnen streven, maar hun afstamming ligt dus daar. De bewuste gemeenschapsgroepen nu zullen voor de geest een stimulans betekenen. Niet alleen om te komen tot eenheid met de anderen maar ook om deze eenheid te versterken. De universele maatregel is er een, die zodra gevaar heerst, men alle middelen - ook niet persoonlijke middelen - zal trachten aan te wenden om de groep als zodanig te verdedigen.

Dat dit instinct op het ogenblik nog sterk is, kunt u bijvoorbeeld u nog herinneren uit de oorlogsdagen, toen alle onderscheid, alle onderlinge strijd, werd vergeten en men zich keerde tegen een gemeenschappelijke vijand. U weet echter ook, toen de vijand als zodanig niet meer optrad, de onderlinge geschillen weer sterk optraden. Daaruit blijkt ons, dat het dierlijke voor-zich-streven nog wel aanwezig is, maar onder druk der omstandigheden verdwijnt.

Voor het geestelijk bewustzijn betekent dit: de geest zal nog steeds hoofdzakelijk voor zichzelf streven, maar zal de gemeenschap, wanneer het er werkelijk op aankomt, toch nog hoger achten dan zichzelf.

Is dit standpunt bereikt, dan hebben wij de werkelijke mens, de mens van deze dagen. Maar het moet verder gaan. En deze verdergaande ontwikkeling zal ongetwijfeld ons het volgende te zien geven:

De dierlijke behoefte van de mens om te komen tot een sterkere eenheid, een sterkere beveiliging, terwijl in de kleine groep die veiligheid niet meer te vinden is, zal komen tot een verheerlijking van het menselijk ras. Dit menselijk ras zal misschien zelfs een tijdlang in de plaats van het Goddelijke komen. Dat wordt dan: humanisme ten top gedreven, als u begrijpt, wat ik bedoel. Niet ten nadele van het humanisme, maar wanneer men de mens stelt boven alles en God niet meer ziet door de mens, dan krijg je een toestand, waarin de mensheid zelf zichzelf verheerlijkt. Voor de geest zou dit betekenen een volledig inzicht verwerven in de mens en daardoor het ontwikkelen van gaven, eerst geestelijk, daarna ook stoffelijk, die binnen deze mensheid het contact met de grotere groepen, die bescherming kunnen geven - de sferen en de geest - toegroeien.

Weten, waarheen wij gaan, is natuurlijk erg prettig. Weten, vanwaar wij zijn gekomen, is noodzakelijk. Maar het meest nuttige van alles is: weten, waar wij staan. Dat zult u met mij eens zijn. Daarom wil ik graag mijn conclusies omtrent de huidige mensheid voor u neerleggen.

Geestelijk gezien bestaat deze mensheid uit een betrekkelijk grote laag van materialistisch en stoffelijk streven. Daarboven vinden wij een middenlaag van degenen, die althans vanuit geestelijk en mentaal standpunt, de meer geestelijke tendenzen reeds gaan volgen en nastreven. Zij behoren tot kerken, genootschappen en groepen. Zij zijn echter nog niet degenen, die alles prijs willen geven om en ter wille van de nieuwe ontwikkeling. Daarboven staat een betrekkelijk kleine groep die, geestelijk rijp zijnde, bereid is voor het geestelijk als waar erkende, elk stoffelijk voordeel op te offeren. Boven deze groep vinden wij de enkele ingewijden, die op aarde zijn. Wanneer ik zeg "enkele", dan is dit in verhouding tot de gehele mensheid.

De mens, die leeft in een zuiver materialistisch streven, zal niet in staat zijn de middengroep onmiddellijk te volgen. De middengroep zal door haar denken en spreken langzaam maar zeker de mode aan gaan geven. Zij geeft dus aan in welke richting de mens gaat denken, omdat het zo hoort. Dit betekent een ethische gewoontevorming, die over kan gaan tot een ontwakend esoterisch begrip. Het resultaat hiervan is dus een langzame verheffing van de laagste klasse, waarbij materiële waarden tot symbool worden van bepaalde geestelijke bereikingen.

Dit punt heeft u bijna reeds overschreden. Voor ons allen echter - en zeker voor degenen, die in de stof zelf bestaan - moeten wij wel begrijpen, dat de dierlijke instincten, als een jachtinstinct, nog steeds tot uiting komen. Dat het vernisje van moraal en zeden inderdaad een vernisje is, dat betrekkelijk gemakkelijk weer gebroken wordt. De werkelijke waarden van een menselijke ontwikkeling liggen dan ook niet in deze aspecten der maatschappij. Zij liggen in het bewustzijn dat men krijgt omtrent een noodzakelijk hoger goed.

Bij de primitieveren zien wij dit gesymboliseerd in de vrijheid, die wordt verlangd, maar die geïnterpreteerd wordt als een soort bandeloosheid. Bij de iets verder gekomenen zien wij het geïnterpreteerd als een groepsverheerlijking, een nationalisme. De daarboven staanden interpreteren dit als een mensheidsverheerlijking, waarbij zijzelf aan de top der mensheid staan.

In alle gevallen, door mij genoemd, zijn de dierlijke tendenzen en invloeden voor de geest nog zeer belangrijk. De geest kan zonder deze dierlijke aspecten nog niet tot een hoger bewustzijn komen. De consequenties hiervan zijn kenbaar in de gehele wereld. Menigeen moet, wanneer zij geestelijk gerust en bewust kunnen leven, op een zekere mate van stoffelijk succes en resultaat kunnen bogen. Menigeen zal niet in staat zijn geestelijke slagen te dragen, tenzij hij een stoffelijke compensatie daarvoor vindt.

Omgekeerd zullen wij zien, dat juist stoffelijke noden resulteren in een nooit volledige, maar meestal tijdelijke vlucht in geestelijke waarden. Wanneer wij dit begrijpen, dan zullen wij ook beter zien, waarom wij soms plotseling naar het geestelijke grijpen, waarom wij het soms ook weer plotseling verlaten en terug willen keren naar het zuiver materiële. Op zichzelf kan dit helemaal geen kwaad. Het is niet een noodlottig iets, of een terugval. Het is eenvoudig een kenteken en een uiting van uw eigen geestelijke stand, van bewustzijn, van werking en ook van incarnatie.

De incarnatie van de geest zal ook zijn aangepast aan de behoeften, die zijzelf gevoelt. Wanneer u dus op het ogenblik hier bent en u hebt een zeker temperament, of u hebt een zekere laksheid, u bent onhandig, of buitengewoon handig, denkt u dan niét, dat deze dingen voor u onbelangrijk zijn. Denk niet, dat zij hinderpalen zijn, of blokken aan het been. Realiseer u, dat zij voor u een betekenis hebben, zeker geestelijk. En dat door dit te beseffen, uzelf geestelijk kunt verbeteren, waarmee de behoefte aan deze fouten slijt en uiteindelijk de fout zelf ook zal verdwijnen.

Misschien een beetje praktijk ertussendoor. Het gaat er hier maar om u duidelijk te maken hoe de ontwikkeling van de geest voortdurend parallel loopt met die van de stof. Hoe verschillende graden van geest kunnen incarneren op dezelfde wereld. Maar hoe altijd de laagste graad het sterkst vertegenwoordigd zal zijn.

Ik hoop, vrienden, dat u mij niet kwalijk zult nemen, dat ik hiermede mijn lezing onderbreek en u eerst vraag, of u dit alles kunt volgen, of dat het u aanleiding geeft tot het stellen van vragen of opmerkingen. Zo duidelijk schijn ik zelden gesproken te hebben. Nu zou ik eigenlijk à la Henri moeten gaan spreken om het volgende heel duidelijk te gaan zeggen:

De wereld is een poppenkast. Dat weten wij allemaal. Weet u niet, dat wij zelf altijd meespelen? Ik geloof, dat er maar weinigen zijn, die zich niet realiseren, hoe een mens op aarde altijd een rol vertolkt. Maar een rol, die hijzelf niet altijd kan regelen.

Nu hoop ik maar, dat daar geen presdestinatievragen uit voortkomen....

Wanneer wij deze poppenkast goed ontleden, dan valt ons op, dat onze rol, ons karakter, in dit marionettenspel, wordt bepaald door ons eigen inzicht, door ons eigen wezen.

Wanneer wij op aarde dus een reeks van belevingen doormaken en gesteld worden voor feiten, waaraan wij niet kunnen ontkomen, bv. de laatste wereldoorlog - waar u persoonlijk toch niets aan kon doen, misschien heeft u er wel onbewust aan meegeholpen om het zover te brengen, maar u heeft het dan toch moeten ondergaan - dan moet u dit zichzelf gaan verklaren. Dan moet u zeggen: "Mijn dierlijk jachtinstinct, mijn strijd lust, mijn egoïsme, waren zo sterk, dat ik nog niet in staat was om zonder dergelijke gewelddadige belevingen te komen tot een redelijk aanvaarden van de geestelijk noodzakelijke leefwijze".

Alles wat u wordt opgelegd, is een voortdurende kleine verandering aan uw karakter, dat u speelt. Wie u werkelijk bent, weet niemand. Wat u stoffelijk bent, dat kan iedereen u zeggen. Stoffelijk bent u een dier, dat zichzelf door zijn ontwikkeling van sociale gevoelens, beperkingen heeft kunnen opleggen en daardoor in een gemeenschap komt te leven, die boven de normale diergemeenschap is. Geestelijk hebt u juist dit gekozen, omdat deze maatschappij, omdat dit leven, dit lichaam voor u begeerlijk waren. Omdat zij voor u een mogelijkheid tot uiting betekenen.

Reïncarneren doe je niet zomaar. Elke reïncarnatie wordt geboren uit een dringende noodzaak, die in het wezen zelf bestaat. Vergeet u dat nooit. Zoals eens de geest uit het onbeweeglijke naar het beweeglijke móést incarneren, omdat het onbeweeglijke voor haar niet meer de mogelijkheid gaf zichzelf te zijn, zichzelf geheel te beleven, dan zult u begrijpen, hoe het ook met u is gegaan.

Voor u is deze mensheid een noodzakelijke beleving geweest. Dat kan niet anders. Maar het bewustzijn, dat u daaruit puurt, vloeit niet uit de maskerade voort, niet uit het poppenspel, zij vloeit voort uit uw eigen beleving hiervan.

Voor de geest is de beleving het meest belangrijke, dat er bestaat. Zeker de stoffelijke beleving, die haar de gelegenheid geeft haar eigen wezen in voor haar tijdelijk onveranderlijke, of moeilijk veranderlijke omstandigheden te toetsen tegenover andere en hogere ontwikkelingen.

Begint u het schema der dingen te begrijpen? Kunt u misschien met mij inzien, hoe wonderlijk juist dit hele bestel is? Er bestaat nergens een dwang, u bent altijd vrij. De dwang, die u voert, ligt niet buiten u. Er is geen wereld, die u iets opdwingt, er is geen God, Die u iets opdringt, er is alleen een kern van het Goddelijke in u en van daaruit komt het streven naar bewustzijn: de vorm van bewustzijn betekent het zoeken naar een bepaald emotioneel beleven. Dit op zichzelf betekent weer een incarneren op een bepaald vlak, het werken in een zekere sfeer. Wij zijn het zelf, die ons tot slaven maken. Wanneer wij ons dit realiseren, dan hebben wij een peil bereikt, waarbij het dierlijke langzaam maar zeker kan verdwijnen. Want wetend, dat niemand je dwingt, behalve jezelf, dat er geen enkel werkelijk gezag bestaat, behalve dat, wat in je eigen voorstelling leeft, dan durf je je vrijer te voelen. Je bent niet vrij, maar je voelt je vrij. Dan kun je de stap gaan doen naar die volgende mens, die mens, die langzaam maar zeker het materiële tot symbool maakt van het geestelijke en uiteindelijk leert het materiële als secundair te zien, deze mens van de toekomst, die ook u zal zijn, in de stof of in de geest, want wij kunnen niet ontkomen aan de grote eenheid, die ons allen gevangen houdt vanaf het begin.

Op het ogenblik, dat wij mens waren, hebben wij een band aanvaard, die wij praktisch niet meer kunnen verbreken. Een band, die ons bindt met geheel de mensheid, met alle gelijkgestemden, met alle gelijkstrevenden. Wij kunnen niet alleen staan, omdat heel ons wezen van het begin af aan is gericht op de kudde, op de groep. Wij kunnen niet anders, omdat de gemeenschap voor ons betekent de enige voorstelbare wijze van bewustwording. Zo ligt de gehele evolutie van elke geest juist in deze eenheid.

Die eenheid, mijne vrienden, trachten wij op onze wijze tot uitdrukking te brengen. Wij vragen u telkens weer om het op uwe wijze evenzeer te doen. Wij zijn ervan overtuigd, dat naarmate u meer begrijpt, dat u niet zonder anderen kunt, dat u anderen beter zult gaan waarderen, dat u hen ook meer zult tolereren. U zult dan begrijpen, hoe de Goddelijke wet, die ons een zelfbestemming toestaat, gelijktijdig alleen door haar bestaan reeds, richting geeft aan onze volledige ontwikkeling en streven.

Mag ik daar dan nog aan toevoegen, dat wij niet kunnen ontkomen, werkelijk niet kunnen ontkomen, aan de drang om hoe dan ook steeds naar Licht te zoeken en naar Kracht. Kracht en Licht, die wij niet in onszelf erkennen. Dit zoeken voor ons kan nooit een vinden worden, vóór wij ook tot onszelf leren keren. Maar het Licht en de Kracht, die er dan voor ons bestaan, indien wij ze in onszelf vinden, is de Lichtende Kracht van alle mensheid uit verleden en toekomst, elke ziel die leeft, en die een menselijk peil betreden heeft.

Een volgende maal hebben wij Allerzielen en kunnen wij dus niet verder gaan, maar daarna hoop ik, dat een van onze sprekers, die op dit gebied zeer deskundig is, u na deze inleiding eigenlijk weer een inzicht zal geven in de kosmische waarden, die in Schepping liggen, juist voor onszelf. De kosmische waarden, die voor ons bruikbaar zijn, de krachtbronnen, die rond ons liggen. Rond u liggen er op het ogenblik krachten, die u zich nog niet eens realiseert. Krachten, die u door uzelf op het ogenblik kunt vervaardigen a.h.w. in het lichaam. Mogelijkerwijze later zelfs mechanisch. Krachten, waarmede u een banbliksem kunt gooien, maar ook een wereld kunt redden. Zoals wij ook krachten hebben, die wij ook nog niet weten te gebruiken. Krachten, die het ons eens mogelijk zullen maken om werkelijk vrede te brengen, werkelijk vrede te geven aan de mensen. Ik hoop, dat deze spreker u duidelijk zal kunnen maken, waarom deze krachten bestaan en op welke wijze ze bruikbaar gemaakt zullen worden. Een begrip van deze krachten is noodzakelijk om de verdere verhandelingen, die zullen volgen over "De Opbouw van het Al en het daarin bestaande Leven" te kunnen begrijpen.

Als ik nu vervelend ben geweest, nogmaals mijn excuses, maar ik meende, dat zowel mijn inleidend onderwerpje, zowel als mijn eigenlijke onderwerp noodzakelijkerwijze naar voren moesten worden gebracht. Heeft u vragen, of commentaar? Geen? Dan geef ik het woord over aan de tweede spreker. Goedenavond.

HOE KUNNEN WIJ DE KRACHTEN DER DRIE-EENHEID GEBRUIKEN OM VOOR ONSZELF
TOT GROTER HARMONIE MET HET GODDELIJKE TE KOMEN

Goedenavond, vrienden.

Een vorige maal heb ik kort met u kunnen spreken over de drie-eenheid, die krachten, die in de Drievuldigheid liggen. Op het ogenblik is het mij een behoefte u in te doen zien, hoe wij de krachten der drie-eenheid kunnen gebruiken om voor onszelf tot groter harmonie met het Goddelijke te komen.

Voor degenen, die het zich niet herinneren, wil ik kort herhalen, wat ik de vorige keer reeds gezegd heb.

Wij kunnen alle waarden in het leven uiteen zien vallen in drie waarden, die gezamenlijk de uiting omsluiten. De grootste uiting, die ons bekend is, is de uiting van God. In onszelf leven echter dezelfde waarden en bestaan dus dezelfde omgrenzingen. Onze eigen persoonlijkheid wordt door drie krachten begrensd en kan dus, mits wij ze weten te vergroten, of te intensifiëren, uiteindelijk gelijk worden aan de Driehoek der Goddelijke Krachten. Zodra deze beiden elkaar volledig dekken, is er sprake van een aanschouwen van God, gevolgd door een eenheid van God, waar een uitdrukking van volledig gelijke waarden niet parallel met het Goddelijke kan blijven bestaan. Wij weten nu echter, dat het voor ons beter is, indien wij leren hoe wij met het Goddelijke moeten leven en streven.

Deze drie-eenheid van waarden is voor ons buitengewoon interessant als theorie. Maar in de praktijk leren wij, dat wij niet één van deze drie waarden straffeloos kunnen vergroten zonder meer. Wij kunnen niet zeggen: "Wij gaan beleven zonder meer. Wij gaan onze Kracht vergroten zonder meer, of ons bewustzijn". Wij moeten altijd zeggen: "Ik vergroot mijn Kracht, daarna mijn beleving en door de beleving vergroot ik mijn bewustzijn". Dit houdt in, dat elke bewust levende mens, die naar een esoterische bewustwording werkelijk verlangt, dus zichzelf steeds zal bepalen tot een afwisselend leven naar en beschouwen van één der levenswaarden.

Men begint in zichzelf naar kracht te zoeken. Deze kracht is niet, zoals sommigen van jullie zich voorstellen, een kracht, die u kunt voelen. Het is geen spierkracht, het is geen wilskracht. Het is zelfs geen vitaliteit zonder meer. Het is een conglomeraat, waarin al deze drie waarden aanwezig zijn, maar de kracht, die voor ons belangrijk is, zou ik zelf willen uitdrukken als een voorstelling, waarin een willen. Dus de kracht voor ons, betekent voor ons: het ons richten op een doel. Zoals soms een pijl wordt geschoten en voortsnelst door het ledige om toch zijn doel te beroeren, zo zoeken wij door een concentratie van ons eigen voorstellingsvermogen en het ons intens indenen van ons verlangen om een bepaalde beleving door te maken, richten op iets, wat schijnbaar buiten ons bereik ligt. Dit richten op zichzelf betekent voor ons de tweede fase. Want op een ogenblik is er kracht genoeg en mogen wij niet meer denken aan het vergaren van meer kracht, dan moeten wij de kracht als zodanig loslaten en de beleving volledig ondergaan.

De beleving betekent niet een voortdurend na piekeren hoe dit nu zal zijn en wat het zal betekenen. De beleving betekent 'in het ogenblik opgaan'. Dit ogenblik volledig doormaken en later hieruit de conclusies trekken. Want indien eerst de beleving een feit is, is een volledige bewustwording en realisatie daarvan mogelijk. Ben ik niet te vlug? U kunt mij volgen?

In deze drie-eenheid moeten wij echter voor onszelf een eenheid op weten te bouwen. Want er komt een ogenblik, dat wij kunnen gaan zeggen: in onszelf zijn deze drie waarden gelijk aanwezig in het middelpunt. Onze driehoek is dan volledig gelijkzijdig. Alle drie de waarden zijn voor ons even belangrijk en even groot. Afwisselend moeten wij ons echter daarin uiten, omdat een uiting op alle vlakken gelijktijdig slechts binnen het vermogen van het Goddelijke ligt.

Deze drieheid verder beschouwend over de gehele wereld, ontdekken wij verder, dat zekere elementen in die wereld ook dezelfde verschijnselen vertonen. Wij zien bv. het streven, de wil, die bij dieren, maar ook bij mensen, zeer sterk zal zijn. Wanneer u vóór een onweer buiten bent, dan zult u voor uzelf ervaren, hoezeer de lucht geladen is. Hoe er een kracht aanwezig is, die u loom maakt, hoe u de wilsconcentratie en de krachtconcentratie ondergaat, die tussen natuur en de aarde zich afspeelt, tussen atmosfeer en aarde moet ik zeggen. Het resultaat is, dat u, die niet één bent met deze wil, hieruit geen krachten kunt gewinnen. Uw loomheid en daadloosheid komt voort uit het feit, dat u niet in staat bent deze periode productief te maken om te komen tot een willen in voorstelling, maar dat u voort wilt gaan met uw normale daadinstelling.

Je kunt echter niet beleven, zolang die kracht aanwezig is. Wat leren wij tijdens de ontlading? Tijdens de ontlading krijgen wij grote emoties. Sommige mensen zijn bang, anderen zijn geboeid door het wondermooie schouwspel van vurige slangen, die langs de hemel dansen. Al deze mensen ondergaan iets. Dit is een element van beleving. Naarmate deze beleving sterker is en positiever zullen zij uit dit gebeuren groter kracht putten. Het eigenaardige is, dat u na dit onweer opgelucht bent, nietwaar? Heel vaak zult u juist dan na dit onweer een ogenblik gaan rusten. U zegt: "Ik wil nu even zitten. Ik ben blij, dat het koel is, ik moet even bij komen". Daar heeft u weer het voorbeeld: u moet zich eerst realiseren, wat in het onweer is gebeurd. U moet daaruit weer uw bewustzijn putten, opdat u komt tot een hernieuwd zoeken naar kracht - tweede fase in deze rust - en waar dan over het algemeen een vergrote daadkracht en dus ook een grote beleving weer voortspruit. Een dergelijk voorbeeld is natuurlijk onvolkomen. Maar het kan u een klein idee geven van de voortdurende opeenvolging van deze drie elementen in uzelf. En ook van de opeenvolging van deze elementen bij bepaalde verschijnselen in de natuur, bij ontwikkeling van krachten in uw omgeving.

Wanneer een mens zich nu in zijn eigen fase, dus verzamelen van kracht, beleving en bewustwording, zou gaan verzetten tegen de hem omringende krachten, dan zal elke fase een strijd betekenen tegen die omgeving. Ook dat is duidelijk, ja? Op het ogenblik, dat u nu in staat bent om met de natuur in harmonie te zijn, in de omgeving uw eigen zoeken naar inspiratie, voorstelling, wil enz., - dus het verzamelen van kracht, of het u beleven, of het u realiseren, wat er gebeurd is - aan te passen aan wat rond u geschiedt, dan krijgt u een enorme versterking van uw eigen vermogens op alle drie de gebieden. Dus groter kracht om iets te volvoeren, een intenser beleven van hetgeen u volvoert en een scherper realisatie, dus bewustwording, van hetgeen volvoerd wordt met zijn consequenties, weer leidende tot het vergaren van kracht voor het opheffen daarvan, of het versterken daarvan.

Mag ik aannemen, dat dit tot zover volledig begrijpelijk is? Of heeft iemand opmerkingen, of vragen?

Wij hebben reeds aangestipt, dat de drieheid echter wordt onderverdeeld in negen trappen. Wij kunnen dit het eenvoudigst zo vergelijken. Er bestaan verschillende toestanden van drie waarden, die gezamenlijk ons leven uitmaken en wel weer drie. Elke factor van ons wezen mogen wij delen in drie afzonderlijke factoren, die in zich een bepaald streven bevatten. Ik noem dit eerste gebied: 'Ziel', ofwel onmiddellijk uit God geboren kracht. Het tweede gebied - ik herhaal hier, wat ik reeds de vorige maal gezegd heb - noem ik: 'Geest', en omschrijf hiermee alle sferen, die niet een Goddelijke realisatie kennen van hoogste tot laagste. De derde noem ik: 'Materie'. Nu is het begrijpelijk, dat ik in mijn wezen nooit een concentratie op kan brengen, die groot genoeg is om op alle drie vlakken van mijn Zijn gelijktijdig dezelfde poging te doen. Wat blijkt mij echter? Voor mij is het noodzakelijk alleen vanuit mijzelf kracht te vergaren. Dit is mijn inspanning. Mijn beleving onderga ik als resultaat daarvan. Mijn bewustwording vloeit dan normalerwijze eruit voort. Dan dien ik verstandig te zijn en de fasen van mijn bewustzijn zo te stellen, dat zij elkaar aanvullen.

Op het ogenblik, dat ik geestelijk streef, dien ik een stoffelijk beleven door te maken. Het klinkt u misschien vreemd in de oren, maar dit is toch betrekkelijk logisch. Uw stoffelijk beleven, dus het ondergaan van consequenties, van hetgeen u gedaan hebt in de stof, moet voor u de impuls zijn om een geestelijk streven daaraan toe te voegen.

Terwijl u zich bewust wordt van de stoffelijke waarden, begint uw geestelijke kracht te werken. Dus u gaat nu stoffelijk beleven, wat bijvoorbeeld reeds geestelijk beleefd is. Van daaruit begint de ziel. En de ziel begint ook kracht te verzamelen. En deze kracht leidt tot een beleving van de waarden, die de geest als bewustwording weer bij haar brengt.

Ik krijg dan natuurlijk een voortdurende cirkelgang, waarbij stof en ziel, maar toch tussen geest, in volledige gelijkgaan werken, want de één vangt de ander op. Ik kan steeds alle kracht van heel mijn wezen gebruiken om mij te richten, of krachten te vergaren, om te komen tot de beleving. Dit betekent dat mijn beleving op elk mogelijk gebied voor mij de grootst mogelijke intensiteit bereikt.

Hierop volgt natuurlijk de grote vraag, die ook vele wijsgeren zich hebben gesteld. Hoe kan ik een fase zijn met mijn ziel? Of een fase-verschuiving erkennen ten opzichte van mijn ziel, wanneer ik mijn ziel zelf niet ken? Velen hebben geantwoord: "Ken U Zelfen", maar dat is iets, wat pas gerealiseerd kan worden, wanneer de perfecte harmonie bestaat. Een verwijzing daarnaar om deze harmonie te verwerven is dwaasheid. Daarom lijkt mij deze leerstelling de beste:

"Mijn ziel spreekt altijd in mij en wat zij kent en in zich draagt, zal zij uiten in mijn geest. Mijn geest nu zal niet aarzelen in mijn stof te spreken."

Een uitspraak van een wijze, niet van mij. Deze wijsgeer heeft hier vanuit de ziel geredeneerd. Maar wanneer wij nu eens terug gaan redeneren, wij gaan zeggen: op bepaalde ogenblikken wordt in ons leven inspiratie zeer sterk kenbaar. Wat dan? Dan moeten wij zeggen: dit is een beleving van de ziel, die weerspiegeld wordt. Op het ogenblik, dat zij via de geest mijn stof bereikt, is de geest reeds weer verder - zij heeft de beleving doorgemaakt - en zij realiseert zich nu wat gebeurd is. Het is dus logisch, dat ik dan in mijzelf niet onmiddellijk mijn daad stel, mijn inspiratie tot daad maak, maar mij aan de hand van de inspiratie een voorstelling vorm en deze voorstelling omzet in een beleving. Ik ben dan voor een ogenblik althans volledig in harmonie met alle fasen van mijn bestaan, met de volledige drievoudige drie-eenheid, die in mijn wezen rust. Als resultaat zal ik dus voor een ogenblik perfect leven en kracht hebben. Maar nu zal mij plotseling blijken, dat ik nu geen lichamelijke veerkracht meer heb. Ik heb geen begrip meer, ik heb geen belangstelling meer, ik heb geen vermogen meer om iets te willen; dan ben ik dus uit de fase geraakt, dan loop ik niet meer in de juiste eenheid mee met buiten andere delen van mijn stoffelijk wezen.

Wij kunnen het nu stoffelijk zo op gaan vatten: op de ogenblikken, dat ik inspiratief werk, is er een bewustwording in het stoffelijke gaande, zij het in onderbewuste, die slechts gedeeltelijk in het waakbewuste zijn wordt overgebracht. Ik zal steeds, wanneer ik een inspiratief moment heb, trachten onmiddellijk op dit moment volgende, mijn krachten te vergaren, mijn bewustzijn te richten op een steeds sterkere wil en zo een beleving voor mijzelf doorvoeren aan de hand van mijn inspiratieve waarde. Mijn beleving wordt dan gevormd naar de behoeften van de geest en dus indirect naar de besluiten van de ziel. Ik kan er op rekenen, dat zo mijn stoffelijke beleving sterker en sterker één wordt. Want naarmate ik meer eenheid bereik tussen deze drie wordt immers mijn Kracht groter. Naarmate mijn Kracht groter wordt zal ik mijzelf een juister impuls geven, en in elke driehoek is een ononderbroken kringloop gaande. Ik kan niet zeggen: "O, nu heb ik kracht vergaard, dus afdeling kracht is klaar en nu wacht ik even met de beleving". De kracht in zichzelf komt op een moment zó sterk, dat de beleving daar noodzakelijkerwijze uit voort vloeit. Op het ogenblik, dat de beleving zich beëindigd en dus de kracht is uitgeput, zal automatisch de bewustwording daaruit voortvloeien. En de bewustwording betekent hernieuwd een impuls tot kracht vergaren en beleving scheppen. Naarmate ik mijzelf in het stoffelijke meer aanpas en de inspiratief in mij optredende waarden, zal ik ook sterker in staat zijn mij aan te passen aan de werkelijke grote waarden, die voor mij belangrijk zijn, de krachten der ziel en haar bewustzijn en de geestelijke weerkaatsing daarvan in de stof.

Vraag: Dit kunt u, als geest, beter nagaan dan wij in de stof. Ten tweede moeten wij deze woorden eerst verwerken. Wanneer u het ene zegt, hebben wij het andere al weer vergeten. Wat houden wij hier dan eigenlijk van over?

Antwoord: Een waar verwijt, maar deze woorden zullen u ongetwijfeld hernieuwd in de oren en dus ook in de gedachten komen. Het is daar, waar ik dan ook op vertrouw om enig werkelijk nut te trekken uit deze lezing. Op het ogenblik verlang ik van u eigenlijk, dat u probeert met mij mee te denken. Wanneer u dit kunt doen, dan zult u alleen al door dit meedenken voor uzelf een zekere impuls krijgen. U beleeft namelijk op het moment dat u met mij meedenkt, iets, wat in uw geestelijke waarde als kracht aanwezig is, zodat u op het ogenblik, dat u komt tot een realisatie van wat ik hier gezegd heb, u voor uzelf hernieuwd geestelijk door beleving komt tot bewustwording en grotere harmonie met uw ziel bereikt. Het gebeurt alleen reeds door dit proces.

Het is altijd moeilijk, wanneer men mensenwoorden gebruikt, dan kan men daarmee wel geestelijke krachten wekken, maar de krachten die men wekt, kan men moeilijk in woorden vatten.

Men zal zich ongetwijfeld, afvragen, waarom ik esoterische onderwerpen van wisselende zwaarte op deze avonden voor u behandel. Als antwoord daarop zou ik het beste kunnen zeggen: ik werk voor u in de eerste plaats met krachten van de geest. Mijn woorden zijn uitdrukking van geestelijke toestanden, die u zich kunt realiseren, wanneer uw stoffelijk begrip voor een gedeelte mee kan komen met wat ik zeg, en dan zult u dus in staat kunnen zijn om daardoor voor uzelf een proces van geestelijke versterking en bewuster leven en beter beleven tot stand te brengen. Hoe zegt men ook weer? "Mijn woorden zijn de zak voor de geestelijke kat, die ik u eigenlijk aan wil smeren". Maar mijn kat is niet gevaarlijk, zij is zeer goed, zeer lief. Voor ons is het noodzakelijk om tot een geestelijke eenheid te komen. Wij leren dit uitvoeriger in kleine kringen. Maar ik hoopte juist door ook hierover te spreken meerderen te kunnen omvatten met de semantische waarden, die ik ook in het woord leg. Een bepaalde zin zult u nooit vergeten, in een andere zin vergeet u alles.

Vraag: Wat u ons hier voorlegt, is ongetwijfeld het resultaat van jarenlange geestelijke ervaringen. Kunnen wij dit nu begrijpen, of moeten wij dit nu maar zo aannemen?

Antwoord: U moet zoeken de realiteit daarvan aan te leren voelen. Wanneer een onderwijzer 30 jaar aangeleerd heeft en hij zegt tot de kinderen: $1 + 1 = 2$, maar $1 \times 1 = 1$, moet dat kind ook zeggen: "Ja maar, onderwijzer, moet ik dat nu maar zo geloven?" Dat doet een kind niet. Het zegt: "Laat mij zien", en dan zegt de onderwijzer: "Hier heb ik één appel en één appel. Wat zijn dat?" "Twee appel". Dan zegt de onderwijzer: "Kijk, ik heb hier één appel en als ik jou nu één keer 1 appel geef, hoeveel appel heb jij dan?" Dan zegt dat kind: "Eén appel". En dan gaat het kind dat zelf nog een paar keer na. Maar als de onderwijzer weer komt en vraagt: "Hoeveel is $1 + 1$?" dan zegt het kind "3". Het denkt: ik wil meer hebben, nietwaar? Maar dat is de reactie, zoals u reactie zult hebben op hetgeen ik zeg. U moet niet denken, dat ik mijzelf boven u verhef, als onderwijzer, maar ik heb juist - zoals u zegt - zeer langere tijd kennis opgedaan, bewustzijn gezocht en juist daarin heb ik gevonden de waarden, die ik u voorleg.

Maar u moet leren zelf in te zien uit ervaring, dat dat juist is. Dat, wanneer ik u zeg dat de waarden $1 + 1 + 1$ de waarden samen één drie-eenheid is, één deel van de drieheid, waaruit je bestaat, dat u moet leren zien, dat het geen sprookje is en dat het geen aardigheidje is, dat kun je niet veranderen, dit is werkelijk. Maar dat moet u in uzelf beleven. Wanneer ik het u niet zou vertellen, hoe zou u dan zelf tot deze beleving kunnen komen? Iemand moet het u vertellen. Dat kan een boek zijn, dat kan een spreker zijn op aarde, dat kan ik zijn. Iemand moet het u zeggen. Een kind kan instinctief zeggen, wanneer het om eten gaat, dat één plus één twee is. Maar wanneer het gaat om rekenen, dan weet het kind het niet. Stoffelijk zult u deze waarden, die ik u vertel over harmonie, voortvloeiende in elkaar, kunnen verwerken. Dezen zijn voor u natuurlijk. Maar het associëren met de hogere waarden, die ik u daar naast stel, is voor u nog niet natuurlijk. Je moet dit leren begrijpen en ervaren. Dit kunt u doen door te letten op de stoffelijke verschijnselen, van waaruit u kunt komen tot een realisatie van de geestelijke krachten, die u misschien niet geheel begrijpt, maar welke werking voor u zelfs in uw stoffelijk bewustzijn kenbaar wordt.

Vraag: Hier volgde een vraag over waak- en geestelijk bewustzijn.

Antwoord: Menigeen denkt geestelijk het hardst op het ogenblik dat hij denkt: "Stommeling, waarom denk je nu niets?" in zijn waakbewustzijn. M.a.w. stoffelijk verminderd bewustzijn gaat

gepaard met een verhoging van geestelijk bewustzijn. Wanneer wij de fasen tegenover elkaar zien, dan zult u zien, waarom ik logischerwijze moest beginnen bij de stof en logischerwijze mij moest betrekken op een verschuiving steeds van één fase van elk der drie trappen tegenover elkaar.

U zegt: "Ik kan mijn geest niet kennen". Maar u kent de impulsieve waarden die in u opkomen. Impulsieve waarden, die ongetwijfeld gedeeltelijk stoffelijk zijn, maar die voor een deel geestelijk zijn. Door steeds u te richten op de impuls, niet als onmiddellijke daad, dus niet onmiddellijk in daad omzetten, maar als stimulans, als een soort bewustzijn, waaruit u zich een voorstelling opbouwt volgens uw eigen wereld, weten en streven, en vandaaruit met deze kracht, vorming van voorstelling plus wil = kracht, komt tot een beleving, dan komt u ongetwijfeld in fasen. U kunt zich namelijk niet onttrekken aan de invloed van uw geest binnen uw onderbewustzijn en zelfs gedeeltelijk binnen uw onmiddellijk bewustzijn.

Uw wijze van denken kan namelijk ook grotendeels reeds mede door de geest bepaald worden op sommige momenten. Daarom hoeven wij de geest niet te kennen, als wij in de stof zijn. Ik voor mij ben dwaas geweest mijzelf als een vanzelfsprekend wezen te nemen in uw gezelschap. Voor mij is geest het meest logische wezen, voor u niet. Voor u is stof het meest logische. Toch zou ik u willen zeggen: de geest is zo dicht verbonden met de stof, dat deze relatie voor u kenbaar wordt, wanneer u vanuit het stoffelijke voortdurend gaat rekenen: elke impuls, die ik krijg is niet aanleiding tot daad, maar tot overweging, bespiegeling, plus richting van mijn wil. De impuls is medebepalend voor de richting, waarin ik bewust zal streven. Doet u dit, dan komt u tot deze harmonie, ook wanneer u verder van de geest weinig afweet. Maar naarmate u meer zo leeft, komt u tot een steeds groter realisatie van de geestelijke invloed in uw leven, dan leert u ook langzaam maar zeker uw geest beter kennen. Naarmate men bewuster wordt, zult u bemerken: dan kan men ook als geest gaan denken en leven naast het stoffelijke. Maar dit zijn dingen, die moeilijk te bereiken zijn.

Vraag: Men kan toch niet het onbekende kennen?

Antwoord: Men kan zich het onbekende voorstellen. En de voorstelling van het onbekende kan soms voor ons reëler zijn dan het onbekende zelf.

Vraag: Kunt u daar een voorbeeld van geven?

Antwoord: Er zijn schrijvers, die over kabouters en elfen schrijven. Deze wereld is - althans voor u - zeker niet reëel. Toch zal iemand, die sprookjes liefheeft, zich daaruit een voorstelling bouwen van deze wezens. Nu is het lang niet zeker, dat die voorstelling met de werkelijkheid overeenstemt. Zo er al een werkelijkheid is. Maar zeker is het, dat zo iemand alleen door zijn denken hieromtrent, en zijn streven deze natuurgeesten te zien, bv. wandelend in een woud, ervaringen doormaakt, zij het misschien dan ook niet visueel, die een zekere verandering in zijn eigen denken en bewustzijn betekenen. Kunt u dit voorbeeld volgen?

Reactie: Ja. Zelfsuggestie.

Antwoord: Dit is geen zelfsuggestie. Zelfsuggestie zou het kunnen zijn, wanneer men meent ze te zien. Een ander voorbeeld. U denkt hier toch zoveel over omstandigheden in andere landen. U stelt zich Amerika zus voor en Indonesië zo. Is deze voorstelling waar? Tenzij u deze gebieden kent, over het algemeen niet, of slechts zeer ten dele. Toch is deze voorstelling u voldoende om u een oordeel te vormen en als actieve waarde het bestaan én van Indonesië én van de Verenigde Staten in uw eigen bestaan mee te verwerken. Hieruit zullen wij dus de conclusie kunnen trekken, dat weliswaar binnen het Goddelijke, al het voorstelbare moet bestaan, maar dat het lang niet noodzakelijk is, dat het in onze eigen wereld zo reëel bestaat, als wij het ons voorstellen. De voorstelling voor onszelf, is voldoende, daar zij ons richt op een beeld, dat in de stof door de beleving getoetst zal worden op zijn werkelijkheid, op zijn aanvaardbaarheid en zijn mogelijkheid. Anders zouden de mensen toch geen idealen kunnen hebben?

Vraag: Een ideaal is toch een fictie?

Antwoord: Pardon. Een ideaal is geen fictie. Een ideaal is een nog niet gerealiseerde werkelijkheid. Wanneer wij "fictie" zeggen, dan verwerpen wij. Wij mogen niet verwerpen. Dit is het vreemde in de mens. De mens op aarde verwerpt veel van hetgeen waar is. Omdat hij niet na kan

laten redelijk te denken en te zeggen: "Dat zal wel niet waar zijn". En juist door dit het-zal-wel-niet-waar-zijn, gebeurt meer kwaad op aarde, dan u zich voor kunt stellen. Wanneer wij ons iets voor kunnen stellen, dan is het waar, en dan kunnen wij alleen hopen, dat deze waarheid, indien zij wenselijk is, door ons volledig beleefd wordt, of indien zij niet wenselijk is, door ons volledig kan worden onderdrukt. Maar werkelijk en waar is het, want het leeft in ons. Kunt u deze voorstelling, tenminste van mijn kant, begrijpen?

Reactie: Dat kan ik enigszins begrijpen, wat u daarmee bedoelt. Het is een bepaald gevoel, dat iets tot realisatie brengt.

Antwoord: Inderdaad. Nu moeten wij zó denken: de realisatie, die men in de stof doormaakt - ik blijf mij op stoffelijk gebied richten voor een kort ogenblik - is nooit volledig gelijk aan de werkelijkheid. Neemt u het eenvoudige voorbeeld. U gaat staan met tien mensen op een straat. U kijkt, u vraagt aan elkaar: "Wat heb jij gezien?" Een dame heeft een nieuw, aardig hoedje gezien; een heer een buitengewoon moderne auto; een kleine jongen heeft alleen maar gezien, dat er een paard iets deed, wat een mens op de openbare weg niet mag doen. Ieder heeft zijn belangstelling. Maar vraag je: "Heb je alles tegelijk gezien?" "Neen, ik heb bepaalde details gezien en opgevat, die een ander niet heeft gezien". Er bestaat dus door de beleving een selectief aanvaarden van de werkelijkheid voor onszelf, een bepaald wereldverschil door verschuiving der waarden. Deze verschuiving van waarden bestaat bij elk individu.

Wat bepaald nu, hoe deze verschuiving van waarden in beleving plaats vindt? De belangstelling. Als een heer zich zou interesseren voor dameshoedjes en niet voor wat er onder zit, dan zou hij dat dameshoedje gezien hebben. Wanneer mevrouw zich zou interesseren voor auto's, had zij niet dat hoedje gezien, maar de auto gezien. Als de kleine jongen wat groter was geweest, had hij als zijn vader of misschien naar auto's, of misschien wat onder de hoed zat gekeken. Dan had hij dat paard niet gezien, dan had hij de bezigheid van dat paard niet zo geanalyseerd.

Dus uit de mogelijkheden van de werkelijke beleving, vindt een selectie plaats volgens ons, door wil en voorstelling gevormde belevingskracht. En deze bepaalt dus ook onze bewustwording, datgene, wat wij uit de beleving putten. Wij kunnen dus ook op zuiver fictieve basis vanuit uw standpunt - ik voor mij zeg dus: een niet gerealiseerde werkelijkheid - komen tot een wil, die bepaalde handelingen instigeert en ik kan daarmee, zowel mijn leven als mijn bewustwording richten.

Dus het is niet de wereld buiten mij, die precies uitmaakt, wat er gebeurt, maar de wijze waarop ik mijn kracht en mijn verlangen in mijn voorstelling t.o.v. die wereld richt. En dit is wel zeer noodzakelijk. Wanneer die wereld ons zou regeren, dan zouden wij toch nooit tot een werkelijke bewustwording kunnen komen. Dan zou die wereld bepalen, wat wij doormaken, wat wij realiseren, wat wij beleven. Dan bestaat er geen persoonlijke vooruitgang en bewustwording. Juist onze mogelijkheid om door ons eigen richten van voorstelling, plus onze wilskracht op bepaalde delen kunnen wij uit de wereld selecteren en onze eigen ontwikkeling binnen elke wereld - vast of niet vast - doormaken en zo een eigen bewustwording verwerven.

Reactie: Het gevoel laat zich altijd realiseren in bepaalde stoffelijke uitingen.

Antwoord: Hoezeer vergist men zich, wanneer men denkt, dat leed geen invloed heeft op denken en handeling. De smart maakt blind voor vele dingen, doet anderen scherp zien. Smart, die juist gebruikt en gericht wordt, is de grootste bewustwording. Smart, die verkeerd wordt gerealiseerd, is in de beleving een absolute negatie van elke positieve waarde. Ook de smart heeft wel degelijk wat te zeggen. Die smart kan zeer belangrijk zijn, maar zoals ik u reeds zei: ik heb mijn betoog gebaseerd op de impuls en de impuls komt ook bij de realisatie van toestanden, zodat uw stoffelijke smart om een stoffelijk verlies van een geliefde, door het voorstellingsvermogen, maar ook door bepaalde geestelijke impulsen mede geleid en u zal leiden tot een volgende beleving. De smart kan, wanneer zij positief wordt beleefd, de mens zeer sterk in harmonie brengen met alle waarden van zijn wezen. Smart is de grote eenmaker voor hen, die ze kan dragen en durft aanvaarden.

Ook de emotie, die u noemt als belangrijke factor. De emotie is voor ons een deel van onze bewustwording, van het stoffelijk deel.

Maar wanneer zij vorm gewint, zal de vormgeving van de emotie zeker het element van de geest in zich dragen plus van de rede. Zo zal zij als eenheid tenminste van geest en stof een sterke invloed kunnen zijn voor onze volgende daad, of beleving.

Kunt u mij volgen van mijn kant uit?

Reactie: Inderdaad, daar vandaan ook de Orde van Verdraagzaamheid.

Antwoord: Orde der Verdraagzaamheid, omdat zij, die weerstanden zetten tegenover de wereld, de wereld zo zeer verloochenen, dat zij slechts zichzelf en zichzelf nog niet eens geheel kunnen beleven. Maar wie verdraagzaam is zal door zijn geestelijk standpunt en zijn voortdurend zich richten naar de geestelijke impuls, die in de emotie mede opwelt, het geheel overwegen, en komen tot een verantwoorde beleving, die een grotere bewustwording, maar ook een grotere Kracht betekent. Verdraagzaamheid is geen zwakte. Verdraagzaamheid is een Kracht, die zichzelf vergroot, naarmate men, datgene, wat men verdragen moet, beter leert begrijpen. Daarbij leert men ook zeer zeker zichzelf te handhaven. De verdraagzame handhaaft zich, waar de gewelddadige ondergaat in het onbewustzijn van zijn eigen handelingen.

Zijn er misschien nog meer vragen, anders ga ik u gelegenheid geven tot pauzeren. Mag ik u dan danken voor uw gehoor en de wens uitspreken dan na de Allerzielendag toch nog met u verder te mogen discussiëren over dergelijke onderwerpen.

Goedenavond.

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond, vrienden.

Ja, het is Henri. Doet niet ter zake. Wij hebben vandaag haast. Persoonlijke vragen mag ik natuurlijk niet beantwoorden.

Vraag: Hoe kan een volledige uiting van het kosmische bewustzijn in het persoonlijke bewustzijn tot stand komen?

Antwoord: Een volledige uiting van het kosmische bewustzijn in de persoonlijke bewustzijn kan tot stand komen, wanneer de mens zichzelf verliest in het kosmische bewustzijn en het zo mede beleeft. Door het deel hebben aan het kosmische bewustzijn is hij er één mee en hij kent het dus. Is dus ook in hem geuit. Ofwel, indien hij zijn eigen bewustzijn geestelijk zo zeer vergroot, dat hij één is met het kosmische bewustzijn en het volledig bevatten van alle waarden, die daarin bestaan. Beide wegen zijn mogelijk, maar de eerste weg is op aarde mogelijk, de andere zover ik weet niet.

Vraag: Hoe kunnen mediämieke gaven worden ontwikkeld?

Antwoord: Over het algemeen door experimenteren. Een volledige uiteenzetting, kan ik - gezien de tijd - hierover niet geven. Kort dit:

Om te weten, of men mediämiek is, begint men met eenvoudige proeven. Deze eenvoudige proeven houden in bv. de mogelijkheid tot automatisch schrijven, het hanteren van kruis en bord e.d. De resultaten daarvan, daar moet je niet zoveel op letten. Die zijn altijd over het algemeen, nu ja..... Geeft niet. Doorgaan, totdat je merkt, dat je zelf dus de invloed bent, die bij het kruis en bord bv. belangrijk is of wanneer men merkt, dat het automatisch resultaten oplevert. Daarna mogelijk seanceren samen met iemand, die bekwaam is om u te beschermen, dus een behoorlijke magnetiseur of magnetiseuse, waarbij gebruik wordt gemaakt van instraling, stille, over het algemeen een niet al te schelle belichting, daarna zullen wij dan zien, of van een resultaat van mediämieke gaven sprake is. Dit maakt zich in het begin kenbaar door bijna inslapen, lichte krampen, terwijl nog geen trance optreedt. Daarna treedt de trancetoestand wel op, maar slechts voor een zeer kort ogenblik.

Heeft men dit eenmaal bereikt, dan kan men door voortdurend experimenteren een trance-medium worden van meer of minder belang. Dit is afhankelijk van de eigen kwaliteiten plus de

entiteiten, die je tot u trekt. Wat schrijven betreft, schilderen en dergelijke, is het dus de poging en het geduld hebben met niet geslaagde proeven, die noodzakelijk zijn om tot een ontwikkeling te komen.

Voor helderziendheid is het noodzakelijk om voortdurend te verifiëren, of wat men ziet inderdaad gezien zou kunnen zijn. Daarna gaat men - heeft men enig zelfvertrouwen verworven - trachten om ervaringen uit te wisselen met een andere helderziende, waarbij men rekening houdt met het feit, dat ongeveer 50% gelijkkluidendheid voldoende is om aan te geven, dat gaven aanwezig zijn. Oefening is noodzakelijk voor ontwikkeling. Oefening bij voorkeur in een kleine kring, bij voorkeur onder gezag van iemand, die voldoende kracht heeft om u voor uiterst stoffelijke invloeden te behoeden, terwijl het ook bovendien verstandig is om voor die tijd u geestelijk te concentreren, opdat ook geestelijk de juiste invloeden tot u komen.

Vraag: Wat is uw oordeel over "rock and roll"?

Antwoord: Wel, laten wij het zo zeggen, hoe meer zij rock and rollen, hoe meer de muziek op de rocks zit. En bovendien is de eigenaardigheid, dat bij rock and roll de rokken meer en meer door allerhande fantastische meisjesbroeken worden vervangen. Wat betreft de mode kan ik hoogstens zeggen, dat de mensen over andere dingen even hysterisch zijn geweest en dat het waarschijnlijk de moderne plaatsvervanger is van de wals en de charleston.

Vraag: Ik heb begrepen, dat de geest bij reïncarnatie een vorm kiest, die aan haar behoefte tot uiting voldoet. Maar hoe kon dit gebeuren, toen de vorm nog niet bestond? Namelijk in het eerste begin toen er slechts oerstof bestond?

Antwoord: Toen was de geest één met de oerstof en was haar zoeken naar zelfbegrenzing gelijktijdig een begrenzing van een gedeelte der oerstof, waarmee zij gemengd was, zodat de eerste vormbepaling eigenlijk automatisch gebeurde. Daarna waren de eigenschappen van de geest voortdurend zo gericht, dat zij verdere invloed uitoefende op de zeer fijne materie, die zelfs op het ogenblik nog door de geest beïnvloed en gevormd kan worden.

Sterk bewuste geesten kunnen van oerstof op het ogenblik nog alles opbouwen, wat zij nodig hebben. Zelfs geesten in een menselijk lichaam kunnen onder omstandigheden uit oerstof, of daarmee gelijkkomende fijne materie, nog schijnbeelden en soms zelfs nog bestaande beelden en invloeden tijdelijk, of voorgoed, opbouwen. Op deze wijze kwam de eerste vorming tot stand. Haar behoefte was later de oorzaak dus, dat het eenmaal begrensde steeds sterker ontwikkeld werd, waarbij het verschil tussen geest en materie sterker tot uiting kwam en dus een tijdelijke splitsing van beiden noodzakelijk werd. Het werkelijk geestelijk bestaan is dus pas begonnen, nadat de eenheid 'stof-geest' de eerste "Ik" begrenzing had geschapen.

Vraag: U spreekt over de eigenschappen van de geest. Hoe kon de geest dan aan die eigenschappen komen. Die moest hij toch eerst door de stof verkrijgen?

Antwoord: Dat ligt eraan, wat je eigenschappen noemt. Maar het feit, dat u als deel van het Goddelijke een "Ik-heid" bent en als "Ik-heid" een vermogen tot bewustzijn in u draag is inherent aan het feit, dat u van het Goddelijke afstamt. U bent dus in de Schepping met een zekere reeks van grondeigenschappen reeds behept, of begaafd, naargelang u het bekijkt. Als resultaat is dus de geest in haar eerste vorming, evenals de stof in haar eerste vorming, gepreconditioneerd voor een bepaalde ontwikkeling.

Vraag: Kan ik dat beschouwen als latente eigenschappen?

Antwoord: Kunt u doen.

Vraag: Wat is de definitie van "tweelingzielen"? Komen deze ook in het stoffelijke bestaan tot uiting?

Antwoord: Tweelingzielen: twee zielen, die elkaar zo zeer aanvoelen, dat zij gezamenlijk hun geestelijk bewustzijn enz. delende als éénheid, op een hogere trap kunnen bestaan als elk der delen voor zich afzonderlijk zou kunnen bereiken. Ook in de stof kunnen tweelingzielen bestaan, maar de affiniteit kan tot uiting komen op zeer verschillend gebied. Dit gaat van het grofstoffelijke af tot het zuiver esoterisch contact toe. Tweelingzielen kunnen verder bestaan in verschillende sferen, waar zij voortdurend met elkaar verbonden blijven, nadat zij een eenheid

hebben aangegaan, omdat het verbreken van die eenheid voor beiden zou betekenen: het verliezen van eigen bewustzijnssfeer en a.h.w. een deel van eigen wezen. Daarom blijft de tweelingziel, die dus zijn partner ontmoet heeft, altijd met deze verbonden.

Vraag: Bij herhaling werd medegedeeld, dat de komst van een nieuwe leraar kan worden tegemoetgezien. Heeft de leer van Christus dan gefaald?

Antwoord: De leer van Christus kan niet falen. De wijze, waarop de mensheid ze heeft geïnterpreteerd is, volgens mij, volstrekt geen succes. Het is dus redelijk aan te nemen, dat de leer, die Jezus ook heeft gebracht, naast vele anderen, opnieuw en op een nieuwe wijze aan de mensheid wordt gegeven, opdat er een nieuwe stimulans komt voor verdere geestelijke ontwikkeling, en dat op het ogenblik, vastgeroeste christelijke praktijken eindelijk eens een tegenwaarde vinden, waar zij niet tegen op kunnen. Dat is hard nodig, als je het mij vraagt, want als je naar de wereld kijkt, dan vind ik het maar, nu ja....., laat ik geen lelijke woorden gebruiken.

Vraag: Hoe is het te verklaren, dat er in Afrika nog op grote schaal slavenhandel wordt bedreven en maandelijks duizenden gevangen negers als slaven naar Zuid-Amerika worden getransporteerd. Hoe is het hier gesteld met de vrije wil? Is het geen aanfluiting voor de 'organisatie voor bescherming der menselijke waarden' en is hier vanuit de sferen geen verandering in te brengen. Zowel bij de slavenhandelaars als bij de slavenkopers?

Antwoord: Zolang als er werkgevers bestaan, zullen er slavenkopers bestaan. Een slavenkoper is niets anders dan een hebzuchtige werkgever. Zolang als er mensen zijn, die weerloos genoeg zijn om zich door een ander te laten nemen, zullen er altijd slaven zijn. Of die slaven nu slaaf zijn door een absolute gebondenheid, waardoor zij dus bezit worden van een ander, ofwel gebonden zijn door sociale condities, blijft uiteindelijk nog wel ongeveer hetzelfde. Mag ik erop wijzen, dat zeer.....

(Door een technische storing werd een gedeelte van de lezing niet door de band opgenomen.)

..... en spreken over vrije wil. Ook wanneer deze these voor ons huidig standpunt misschien niet aanvaardbaar is. Kiezen moeten wij. Dat moet u ook. Dan kunt u ook wel zeggen: doodgaan moeten wij ook allemaal. Dus beperking van de vrije wil. Inderdaad. Zou deze dood onherroepelijk en vaststaand zijn, dan zou hier inderdaad geen sprake zijn van een vrije wil. Maar waar zij slechts betekent overgaan in een andere wereld, waarin de levenscondities en de persoonlijkheid voortgaat en hernieuwde mogelijkheden tot beleving bestaan, kunnen wij zeggen, dat het sterven conditionerend is voor de vrije wil, maar de vrije wil als zodanig niet opheft.

U moet mij niet kwalijk nemen, dat ik niet te veel met die scherpzinnigheden bezig blijf. Ik moet natuurlijk een klein beetje met de tijd blijven rekenen. Ja, ik hoor daar ook al een gefluisterd protest. Mag ik dan nog even kort 'vrije wil' definiëren misschien? Dat lijkt mij niet kwaad om dat nog eens te doen.

'Vrije wil' is het vermogen om voor jezelf de verkieselijkheid van meerdere mogelijkheden, of van één van meerdere mogelijkheden te bepalen en jezelf daarnaar te richten. Zolang in het bewustzijn een keuzemogelijk is en dus een houding bepaald kan worden krachtens eigen bewustzijn tegenover de wereld, bestaat hier reeds een vrijheid, waar deze de consequenties aanvaardend, in daadwerkelijke toestand kan worden doorgevoerd, moet over een vrije wil gesproken worden, ofschoon moet worden toegegeven, dat de drijfveren ons in het begin der Schepping gegeven plus het punt van bewustzijn, waarop wij ons bevinden, bepalend zijn voor de mogelijkheden, die wij hebben in deze vrije wil.

Ik zou zeggen: bestudeer het. Er blijft ons niet veel over, maar per slot van rekening, als u het goed bestudeert, blijft er u aan vrije wil meer over, dan de belasting u laat van uw inkomen. Ja, als u het niet veel vindt, ik hoop voor u, dat het genoeg is. Zo is het nu met de vrije wil ook. Misschien niet veel, maar het is net genoeg om tot een bewustwording te kunnen komen. Daar gaat het om.

Vrienden, het was mij een waar genoegen. Ik hoop, dat ik het kort genoeg gemaakt heb volgens voorschrift. Ik geef het woord over aan de laatste spreker voor het "Schone Woord".

Goedenavond.

HET SCHONE WOORD

Goedenavond, vrienden.

Ik mag voor u besluiten met het "Schone Woord". Ik zal dit doen aan de hand van een onderwerp door u op te geven. Heeft u een bepaalde keuze?

ONTHECHTING

Wanneer mij alles is ontnomen,
mij slechts het duister blijft,
dan is er in mij toch een kracht,
die nog tot leven drijft:
de Hoop.

Ik kan niet gaan in het besef:
voor mij bestaat niets meer.
Ik weet, er komt een andere tijd.
Ik zeg het telkens weer.
Ziet, de hoop, zij tekent mij:
Geluk in Eeuwigheid.

Wanneer mijn ziele niet aanvaardt,
wat haar het lot bescheert,
wanneer het leven mij téveel,
te sterk steeds absorbeert,
en opsloopt in zijn eigen gang,
dan duurt mij alles nog zo lang,
dan ken ik nog hoop.

Ik hoop op rijkdom, geluk en op licht.
Ik hoop op ontheffing van zware plicht.
Ik hoop.... zoveel.
Ik hoop zolang.
Hopend wordt mij het hart zo bang,
dat ik haast niet meer te hopen durf.

Dan werp ik alles van mij af,
ik onthecht mij van bezit,
ik werp des levens vreugde af.
Ik zeg: "Wat geeft mij dit en dat
en al, wat ik nog had?"
Wat is de wereld mij nog waard?

Dan werp ik alles heen
Maar aan allen onthecht,
dan blijf ik toch,
als alles onthecht zal zijn:
alleen.

Dan hoop ik toch, dat er
licht en glans nog komt
en mij leven weer geeft.
Dan hoop ik, dat ergens nog is
een kracht, die waard is,
dat je spreekt.

In de hoop, die mij gebleven is
en mij voortdrijft door de duisternis.
Zij wordt uiteindelijk een vurig paard,
waarmee ik door de eeuwen jaag.

Dan is het lijden de last.
De overwinning duisternis.
Verlaat het duister rijk
en vindt van Goddelijke Liefde
een Lichte sfeer.

Dan hoop ik niet meer,
ik onthecht mij niet meer,
'k aanvaard, wat God mij geeft.
Want verloren is mij al gegaan
en in mij is een vol bestaan,
waarin ook mijn wezen ligt.

Onthechting is een middel, een middel voor onszelf om het duister te overwinnen, dat in ons leeft. Slechts, omdat wij hopen eens te overwinnen, kunnen wij de kracht opbrengen om ons te onthechten van alle dingen. Slechts de hoop op loon in eeuwigheid, bewustzijn en bereiking doet ons aards bestaan als duistere sfeer dragen.

De hoop is het Licht, dat God ons heeft gegeven, omdat het bewustzijn ons nog te zeer faalt. In 't leven zullen wij eens begrijpen, dat, wat wij hoop noemen, een onbewust ontvangen glimp van werkelijkheid is. Tot die dag leidt zij ons voort, want hoop leidt tot ontgoocheling soms, steeds verder, totdat wij ons einddoel bereiken.

Ik hoop, mijne vrienden, dat ik dit onderwerp tot uw tevredenheid heb kunnen behandelen. Ik dank u voor uw aandacht, wens u een goede avond en gezegende thuisgang.